

G. G. CABADZE - J. J. ŠATUNOVSKYJ

MELODIE SNĚŽNÝCH HOR

Cožpak může mrtev být,
kdo to jenom mohl říct,
což se píseň odmlčí,
stále bude znít.

Cožpak může mrtev být,
kdo to jenom mohl říct,
protože měl život rád,
s námi bude žít.

Ten, kdo šel se bít,
osudu zpřímá stál,
i když měl by svůj život dát.

Kéž by život náš
svobodně se rozevlál,
radost, štěstí, mir
ať nám všem dá.

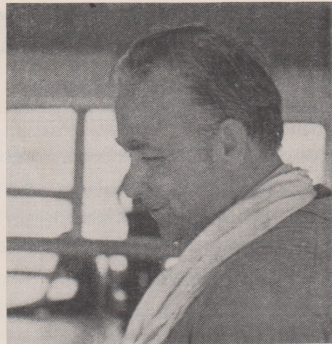
Cožpak může mrtev být,
kdo to jenom mohl říct,
což se píseň odmlčí,
stále bude znít.

Cožpak může mrtev být,
kdo to jenom mohl říct,
protože měl život rád,
s námi bude žít.

(píseň Marie)

JURIJ GENRICHVIČ GENIN, zasloužilý umělec RSFSR, umělecký šéf a hlavní režisér Volgogradského divadla hudební komedie. Narodil se r. 1917 v Oděse. Studoval na režijní fakultě na moskevském GITISu. Řadu let pracoval jako herec v různých činoherních divadlech, potom působil jako režisér v operetních souborech (operetní divadlo v Moskvě, Kujbyšev, Ivanovo a další). Od roku 1949–51 byl hlavním režisérem Divadla operety v Rostově na Donu, od té doby je uměleckým šéfem Volgogradského divadla hudební komedie. V roce 1963 mu byl udělen titul zasloužilého umělce RSFSR, dostal řadu dalších cen a vyznamenání za svou dlouholetou uměleckou činnost. Ve své režijní práci věnuje pozornost především novinkám sovětských autorů. Mnohé z nich uvedl v dramaturgické spolupráci s autory na volgogradské scéně jako sovětskou premiéru. Tak tomu bylo před lety v případě velmi úspěšného (i v Československu hraného) Sevastopolského valčíku, tak je tomu i v případě Melodie sněžných hor. Z jeho inscenací z poslední doby jmenujme Straussova „Netopýra“ či úspěšné původní novinky sovětské tvorby jako „Sníci“, „Renata“, či „Inzerát na hrdinku“. Často také režíruje pohostinsky v jiných divadlech SSSR (Rostov na Donu, Chabarovsk, Kemerovo aj.). Pod jeho režijním vedením vyrostla řada herců, kteří dnes působí na předních operetních scénách SSSR.

KONSTANTIN VLADIMÍROVIČ STAVSSKIJ, zasloužilý umělec RSFSR, hlavní choreograf Divadla hudební komedie ve Volgogradě. Narodil se r. 1930 v Pavlogradě v Dněpropetrovské oblasti. Byl žákem baletního studia ve Lvově, pracoval v divadlech ve Lvově a v Kijevě, v Kijevě studoval na baletním učilišti, poté byl sólistou baletu v Oděse. Po absolutoriu choreografických kurzů odešel do právě vznikajícího divadla v Petrozavodsku, kde stál u zrodu baletu. Tam vytvořil řadu celovečerních baletních inscenací jako například Asafjeova Bachčisarajská fontána, Balet Esmeralda (Puni, Glier) či Služka paní. Od roku 1959 působí ve volgogradském divadle. V roce 1972 mu byl udělen titul zasloužilého umělce RSFSR. Ve volgogradském divadle vytvořil desítky choreografií k operetním inscenacím (Sevastopolský valčík, Netopýr, Melodie sněžných hor, Noc v Benátkách, kterou rovněž sám režíroval) stejně jako řadu samostatných baletních inscenací (Glierův „Rudý mák“, opět „Esmeralda“), či na vlastní libreto a hudbu mladého skladatele Berinkova napsaný balet „Sněhová královna“. Celkem má na svém kontě už více než 120 inscenací. Často rovněž hostuje v jiných divadlech SSSR (Rostov-na-Donu, Baku, Simferopol aj.) a vyučuje balet a choreografii na Uměleckém učilišti ve Volgogradě.

MELODIE

Zájem o sovětskou původní tvorbu z oblasti operety a hudební komedie není v našem souboru nic nového. Ostravská opereta uvedla většinu z titulů Izáka Dunajevského, Jurije Miljutina a dalších čelných skladatelů tohoto žánru v SSSR, mnohé z nich buď přímo v Československé premiéře anebo jako jeden z prvních souborů u nás. Na tuto iniciativu, po léta cílevědomě pěstovanou šéfem operety zasloužilým umělcem Janem Paclem chceme i dnes navázat. Jde nám o to, abychom obohatili dramaturgii našeho divadla (a možná, že nejen našeho) o oblast, která nepatří k tomu běžnému, všednímu, co důvěrně známe, ale našli nové možnosti, zajímavé pro nás — interprety, i pro vás — naše diváky. Zejména z tohoto důvodu jsme z široké palety novinek různých žánrů, které nabízejí divadla hudební komedie v Sovětském svazu, sáhli po novince gruzínského komponisty Georgiho Cabadze a známého libretisty Jevgenije Šatunovského »Melodie sněžných hor«. Sovětské operetní scény stojí před analogickým úkolem jako naše divadla, zbavit svůj tolik populární a divácky oblíbený žánr nánosů minulosti, vyčistit jej od nepotřebné a dnes už nic neříkající veteše a vrátit mu v plné míře to místo, které mu náleží, být nositelem zdravé, hodnotné zábavy, spojovat využitím všech základních prvků, které tvoří divadlo vpravdě syntetické, umění, které nezapomíná na svůj úkol, přinášet lidem dobrou pohodu, ale činí to způsobem příhodným současné době, současným názorům, citění a myšlení a na základě umělecky hodnotných libretistických předloh.

SNĚŽNÝCH HOR

Ve spoustě novinek, které v poslední době spatřily světlo světa na sovětských jevištích, lze snadno vystopovat jeden leitmotiv — berou si námět ze současného života a usilují formou odpovídající žánru, vyjádřit se k určitému, obvykle dosti závažnému problému. Takový je i případ »Melodie sněžných hor«, hry, která přes mnohé výborně napsané komediální situace a dobře vystižené komediální charaktery, je ve své podstatě hrou na velmi závažné téma — téma lidské zodpovědnosti před druhými i před sebou samým, statečnosti a zbabělosti, lásce a zradě. A snad právě proto, aby autoři mohli zdůraznit všechny tyto elementární protiklady obsažené ve struktuře hry, vybrali si jako dějiště Gruzii — respektive jednu její část — hornatou Svanetii — o jejímž životě a zvycích toho víme, želbohu málo, ale jež je vlastí neohrožených statečných a hrdých lidí, kteří si nade vše uchovávají svou osobní čest.

Tato lokalizace hry umožnila skladateli v partituře rozvinout bohatou škálu výrazných motivů, vycházejících zhusta z kořenů lidové gruzínské hudby, jindy, zejména ve scénách komediálního ražení, zase inspirovanou moderními tanečními rytmy. Bohatě je ve hře zastoupena, jak už tomu ani jinak ve vlasti baletu nemůže být, složka baletní, a to jak ve formě klasického ruského baletu, tak ve formě gruzínských lidových tanců.

Popřejme tedy »Melodii sněžných hor« hodně štěstí na její cestu na českém jevišti, ať i ona přispěje svým dílem k upevnění přátelských kontaktů mezi národy Československa a Sovětského svazu.

Národní umělec Gruzínské SSR
GEORGIJ GAVRILOVIČ CABADZE —
JEVGENIJ JEVGENIJEVIČ ŠATUNOVSKIJ

MELODIE SNĚŽNÝCH HOR

Opereta o třech dějstvích. Překlad a úprava **Mojmír Weimann**

Režie: **Jurij Genrichovič Genin j. h.**, zasl. umělec RSFSR

Dirigent: **Vladimír Brázda**

Choreografie: **Konstantin Vladimirovič Stavsskij**,
zasl. um. RSFSR, j. h.

Režijní spolupráce: **Mojmír Weimann**

Výtvarník scény: **Vladimír Srámek**,
nositel vyznamenání Za vynikající práci

Výtvarník kostýmů: **Bohuslava Čiháková**

Asistent choreografie: **Julie Jastřembská**

Sbormistr: **Josef Kubenka**

Korepetitor: **František Čihánek**

Inspiciient: **Karel Balát**

Nápověda: **Alena Svachulová**

Tariel	Miloslav Tolaš Jan Vyorálek
Ketovan, jeho matka	Růžena Jančová
Nata, sousedka	Vlasta Tolarová
Lejla, její dcera	Jarmila Kristinová
Marie Gabiani, vdova	zasl. umělkyně Liběna Astrová
Tinatín, její starší dcera	Karla Diváková Helena Riehslová
Nana, její mladší dcera	Ilena Flaková Ilona Simandlová
Olga, babička	Jiřina Hrušková
Tejmuraz, šofér	Kosta Holubář Ota Viktorin
Michail Těleani, fotoreportér	František Návrat Oldřich Pika
Georgij, turista	Petr Miller Karel Smolka
Sergej	Karel Lupínek
Timofej	Ota Sedláček
Kosta	Miroslav Dvorník
Starý učitel	Antonín Bendík
Strážník	Břetislav Doskočil
Žena	Zdena Masná
Sousedé, hosté	sbor a balet operety SDO
Sóla baletu tančí	Petr Koželuh a Věra Hradilová Jiří Duží a Bernadetta Glatzová Renata Mrnušíková Danuše Širmerová

Premiéra 28. června 1974 v 19 hodin
v Divadle Jiřího Myrona.

Přestávka po 1. a 2. dějství.

PŘÁTELSTVÍ

Družba mezi Severomoravským krajem a Volgogradskou oblastí a družba mezi městem Ostravou a městem - hrdinou Volgogradem patří dnes už doslova ke každodennímu životu obou těchto družebních regionů ve všech oblastech společenského života. Tyto kontakty pochopitelně musely najít dříve nebo později svůj výraz i ve sféře kulturní. Chápali jsme proto jako naprostou samozřejmost, když v minulém roce došlo k vzájemným výměnným návštěvám vedení Státního divadla v Ostravě a vedení Divadla hudební komedie ve Volgogradě a k podpisu dohody o vzájemné tvůrčí spolupráci mezi operetou SDO a volgogradským divadlem, které ve svém žánru představuje jedno ze špičkových divadel v celosvětovém měřítku.

Opereta Státního divadla v Ostravě patří k těm uměleckým kolektivům, které po léta udržují opravdu tvůrčí styky s družebním divadlem socialistické země — je to dnes již devatenáct let trvající spolupráce se Státní slezskou operetou v Gliwicích v družebním katowickém vojvodství v Polské lidové republice (právě v letošním roce v březnu hostoval operetní soubor v Gliwicích a v Chorzowě v rámci týdne česko-polského přátelství s inscenací Polské krve a v září očekáváme naše polské soudruhy z Gliwic v Ostravě, a ještě na podzim tohoto roku budou inscenovat šéf operety Mojmír Weimann a hlavní dirigent Vladimír Brázda polskou premiéru hudební komedie Vladimíra Brázdy a Franka Tetauera »Ztřeštěné námluvy« na gliwické scéně.

Nyní k této spolupráci přistupuje spolupráce další — s divadlem ve Volgogradě. Plány, které jsme si oboustranně dali, nejsou nikterak malé. Prvním konkrétním výrazem je právě

DRUŽBA

premiéra »Melodie sněžných hor«, operety — která ve Volgogradě měla svou světovou premiéru v inscenaci, jež získala první cenu v soutěži všech operetních divadel Sovětského svazu. Proto byli k realizaci této hry v československé premiéře pozváni volgogradští inscenátoři — hlavní režisér a umělecký šéf divadla zasloužilý umělec RSFSR Jurij Genrichovič Genin a šéf baletu divadla zasloužilý umělec RSFSR Konstantin Vladimírovič Stavsskij. Naopak v příštím roce se počítá s účastí ostravských inscenátorů ve Volgogradě — buď při inscenaci Strausovy »Vídeňské krve« nebo Nedbalovy »Polské krve«. Ještě v průběhu příští sezóny se patrně uskuteční vzájemné výměnné koncerty skupin sólistů obou divadel, při nichž chceme ve foyerech divadel uspořádat výstavy o životě našich souborů a našich měst. Počítáme rovněž s výměnou sólistů pro společné inscenace. A konečně jako vyvrcholení první etapy spolupráce — vzájemný výměnný zájezd, který by představil divákům v Ostravě volgogradský soubor a divákům ve Volgogradě soubor ostravský. K tomu pochopitelně dále přistupují vzájemné informace o dramaturgických novinkách, o tvůrčích podnětech k umělecké práci a podobně. A konečně v neposlední řadě — i navázání osobních kontaktů mezi umělci obou divadel, které, každé svým způsobem a svými prostředky, usilují o jednu společnou věc, — kvalitní socialistické divadelní umění.

Mojmír Weimann
šéf operety SDO

V dálce oheň plá,
rudě plápolá,
a já sám si tu zpívám.
Kůň byl bratr můj,
volám na něj — štůjl
běží dál — a co teď mám.
Podkověnky mé,
stříbrem kované,
krásně zněl dusot váš,
už ho neslyším,
i když dobře vím,
že ty v dálce nasloucháš.

Sedí dívka u dveří,
sedí, tiše vyhlíží,
na ni usměj se,
je to milé děvče mé.

Vše, co měl jsem rád,
mám tu zanechat,
ať tu s vámi zůstává.
Kočár čeká už,
nastup, jsi-li muž,
cesta nás očekává.
Nežli odjedem,
spolu vypijem,
sklenku vína na zdraví.
Jen ta píseň má,
na rtech zůstává,
o tvé lásce vypráví.

(píseň Tejmuraze)

PO DNEŠNÍM PŘEDSTAVENÍ VÁS ZVEME
DO STŘEDISEK ZÁVODU

INTERHOTEL

HOTEL

IMPERIAL

A DOPORUČUJEME VÁM K NÁVŠTĚVĚ:

RESTAURACE

výběr jídel tuzemských i cizích kuchyní
a cukrářských specialit

HALA

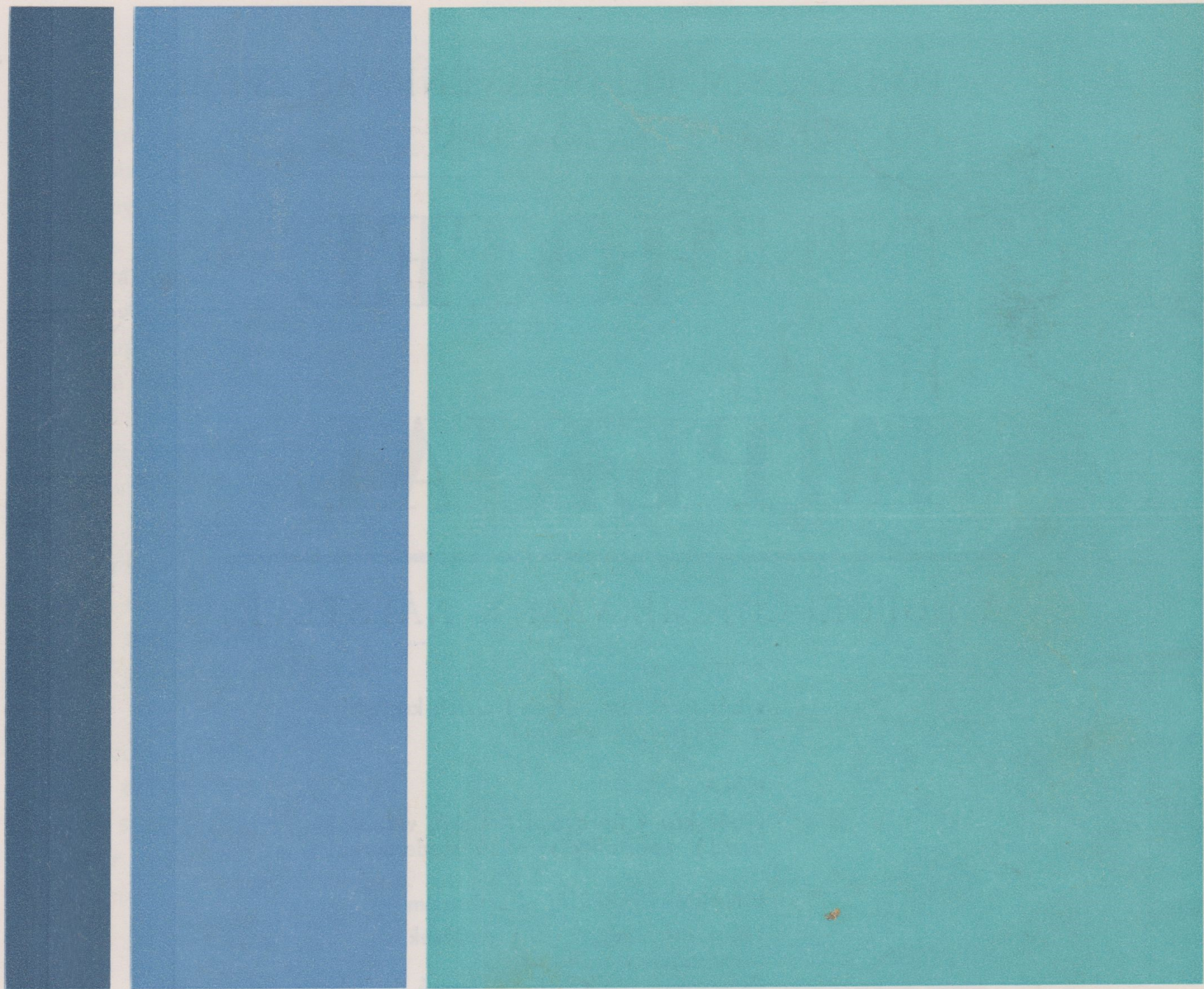
výběr kávy v úpravách (italská, vídeňská
apod.), speciality výrobků studené kuchyně

VINÁRNA IMPERIAL - s tancem -

výběr značkových vín z dodávek
tuzemských i zahraničních
Provoz v tomto středisku denně do 3 hodin

INTERHOTEL OSTRAVA, ZÁV. IMPERIAL

Ostrava 1, Tyršova 6, telefon 22733

Georgij Cabadze — Jevgenij Šatunovskij: Melodie sněžných hor. Program vydalo Státní divadlo v Ostravě v redakci Mojžíra Weimanna. Obálka a grafická úprava Mirek Tittler, fotografie František Krasl, typografická spolupráce Táňa Kučerová. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 22, Ostrava 1, Hollarova 14. Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA PRAHA.
Cena 2 Kčs.